

Sympóziu „Známy neznámy. Život a dielo redemptoristu Jána Ivana Mastiliaka“.

Na pôde Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove sa dňa 26. októbra 2009 uskutočnilo sympóziu o veľkej osobnosti Gréckokatolíckej cirkvi redemptoristovi Jánovi Ivanovi Mastiliakovi.

J. I. Mastiliak sa narodil 5.11.1911 v Nižnom Hrabovci, okr. Vranov nad Topľou. V r. 1934 bol vysvätený za kňaza a od r. 1937 žil v Ríme, kde študoval na Východnom inštitúte a Gregoriánskej univerzite. Na Slovensko sa vrátil v r. 1944 a o rok neskôr sa stal igumenom kláštora redemptoristov v Michalovciach. Od 10.9.1945 bol profesorom v Obořišti, kde ho v r. 1950 zatkla ŠtB. Štátny súd v Prahe ho po vykonštruovanom procese 5. 4. 1950 nespravodlivo odsúdil na doživotný trest. V r. 1965 mu bola udelená amnestia. Po prepustení žil v Prešove. Od r. 1968-1981 bol protoigumenom Michalovskej Viceprovincie redemptoristov. Zaslúžil sa o obnovu Gréckokatolíckej cirkvi. Tajne u neho vyštudovalo viac ako 30 kňazov. Bol publikačne činný a preložil viac ako 100 diel z rôznych svetových jazykov, ktoré šíril ako samizdaty. Zomrel 18. 9. 1989 a pochovaný je v Michalovciach.

Sympóziu otvoril dekan Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove prof. ThDr. Peter Šturák, PhD., ktorý zdôraznil význam otca Mastiliaka pre Gréckokatolícku cirkev na Slovensku. Pozdravný príhovor predniesol arcibiskup metropolita Mons. ThDr. Ján Babjak SJ, PhD. spolu s osobnou spomienkou na o. Mastiliaka. Slova sa ako ďalší ujal aj zástupca protoigumena redemptoristov ThLic. Jozef Jurčenko CsSR, ktorý vyjadril úprimnú vďaku GTF PU za organizáciu sympózia. Daniel Atanáz Mandzák CSsR vo svojom príspevku nepredstavil životopis o. Mastiliaka, ale jeho osobu ako študenta a profesora, predovšetkým jeho prácu na poli vzdelávania tajných kňazov, ktorých pripravoval na kňazské svätenia. ThDr. Peter Borza, PhD. predstavil život kresťanov v komunistickom Československu, teda prostredie v ktorom žil a pracoval o. Mastiliak.

Po krátkej prestávke si účastníci sympózia vypočuli svedectvá jeho súčasníkov. Medzi prvými zazneli spomienky emeritného prešovského biskupa Mons. Jána Hirku, potom o. Františka Fedora, ktorého o. Mastiliak pripravoval na kňazstvo a ktorého svedectvo bolo nie len pútavé, ale aj úsmevné zároveň. Svedectvo rehoľnej sestry Beáty Brajerovej, pochádzajúcej z rodiny Brajerovej u ktorej po svojom prepustení z väzenia býval, bolo preniknuté hlbokou úctou ku o. Mastiliakovi ako svätcovi. Blok svedectiev zakončil MUDr. Pavol Štofej jeho osobný lekár a priateľ. V diskusii zaznelo veľa povzbudivých svedectiev od príbuzných a známych otca J. I. Mastiliaka.

Záverečné slovo patrilo otcovi arcibiskupovi, ktorý verejne vyjadril túžbu po začatí procesu blahorečenia tohto znamenitého človeka, rehoľného kňaza. Poukážuc na slávnosť sympózia ho na záver označil za prvý krok na ceste k blahorečeniu. Záverečné slová boli prijaté s veľkým súhlasom zúčastnených.

Ostáva len dúfať, že Gréckokatolícka cirkev na Slovensku sa v osobe otca J. I. Mastiliaka dočká ďalšieho, v poradí štvrtého blahoslaveného.

ThDr. Peter Borza, PhD.
ThDr. Jana Koprivňáková, PhD.